

Mäenpää Pertti Aukusti kuolinpesä
Meijerintie 169, 62165 TIISTENJOKI
1396392-2

Päätös Tukes 673/03.01/2021

Asia

Nestekaasulaitteiston rakentaminen viljankuivaamolle

Kohde

Toiminnanharjoittaja: Mäenpää Pertti Aukusti kuolinpesä (y-tunnus 1396392-2)
Kohteen sijaintiosoite: Rajakuja 150, 62125 Tiistenjoki, Lapua
Kiinteistötunnukset: 408-408-7-202, 408-408-7-169
Kohde ei sijaitse pohjavesialueella.

Päätös

Mäenpää Pertti Aukusti kuolinpesä (y-tunnus 1396392-2) saa rakentaa hakemuksessa kuvatun nestekaasulaitteiston. Toiminnanharjoittajan on toimittava hakemuksessaan esittämällä tavalla, ellei lupaehtoissa muuta määrätä sekä noudatettava vaarallisten kemikaalien ja nestekaasun teollisesta käsittelystä ja varastoinnista annettuja säännöksiä.

Kohteen toiminta katsotaan nestekaasulaitteiston rakentamisen myötä vaarallisten kemikaalien laajamittaiseksi käsittelyksi ja varastoinniksi. Laitos luokitellaan nestekaasulaitokseksi (VNa 685/2015 3 §, 6 mom.).

Nestekaasua saa varastoida kohteessa enintään 7,5 tonnia (15 m³ säiliö). KemiDigiin tallennetun kemikaaliluettelon tunniste on 5076.

Tarkastus

Toiminnanharjoittajan tulee pyytää nestekaasulaitteiston käyttöönottotarkastusta hyväksytyltä tarkastuslaitokselta tai Tukesilta hyvissä ajoin ennen laitteiston käyttöönottoa. Jos tarkastuksen tekee tarkastuslaitos, tulee toiminnanharjoittajan toimittaa käyttöönottotarkastuksen pöytäkirja Tukesille.

Käyttöönottotarkastuksessa käydään läpi laitoksen tekninen toteutus, toimintaperiaatteet ja johtamisjärjestelmä ja todetaan, että toiminta on säännösten ja tämän päätöksen ehtojen mukaista.

Käyttöönottotarkastuksen jälkeen laitokselle tulee tehdä määräaikaistarkastukset neljän vuoden välein. Toiminnanharjoittajan tulee pyytää tarkastukset hyväksytyltä tarkastuslaitokselta. Määräaikaistarkastusten tarkastuspöytäkirjat toimitetaan Tukesille.

Toiminnan kuvaus

Nestekaasua käytetään viljankuivausuunin polttoaineena. Nestekaasu varastoidaan 15 m³ maapeitteisessä nestekaasusäiliössä. Nestekaasu johdetaan säiliöltä höyrystimelle maanpäällistä putkea pitkin. Nestekaasu höyrystetään nestekaasukäyttöisessä höyrystimessä (240 kg/h), josta se johdetaan maanpäällistä putkistoa pitkin kaasumaisena polttimelle (2,2 MW).

Viljankuivaus on kausiluontoista, laitteistoa käytetään noin kuukauden ajan loppukesästä/alkusyksystä. Nestekaasua voidaan varastoida säiliössä myös käyttökauden ulkopuolella. Käyttökauden jälkeen putkistot säiliöltä eteenpäin tyhjennetään paineettomiksi ja säiliön pääsulkuventtiili suljetaan. Ennen käyttökauden alkamista laitteistolle suoritetaan ennakkohuolto, jossa varmistetaan laitteiston turvallinen käyttöönotto (mm. liitosten tiiveys).

Kohteessa ei käytetä tai varastoida nestekaasun lisäksi muita vaaralliseksi luokiteltavia kemikaaleja.

Päätöksen ehdot

1. Laitokselle laaditussa vaaranarvioinnissa (Rev. 26.2.2021) esille tulleet toimenpiteet tulee toteuttaa. (L390/2005 10 §)
2. Laitokselle tulee nimetä käytönvalvoja, joka suorittanut Tukesin järjestämän nestekaasun käytönvalvojan pätevyyskokeen hyväksytysti. (L 390/2005 29 §, VNa 685/2015 12 §)
3. Laitokselle laadittu alustava räjähdysuonjousasiakirja tulee päivittää. Räjähdysvaarojen arvioinnissa tulee huomioida myös mahdollinen viljapöly. (L 390/2005 44 §, VNa 858/2012 18 §)
4. Räjähdysvaaralliseksi luokiteltuihin tiloihin asennettavien laitteiden tulee olla tilaluokitusvaatimusten mukaisia. Laitteiden soveltuvuus tilaan tulee käydä ilmi räjähdysuonjousasiakirjassa olevasta laiteluettelosta. (L 390/2005 44 §, VNa 858/2012 18 §)
5. Ex-tilojen sähköasennusten tekemisessä ja tarkastamisessa tulee noudattaa standardeja SFS-EN 60079-14 ja -17. Sähköasennuksille tulee tehdä laitteistoluokan edellyttämät tarkastukset. (L 390/2005 42 §, L 1135/2016 33, 43 §)
6. Nestekaasulaitteisto tulee liittää potentiaalintasaukseen ja maadoittaa. Maadoitusmittauspöytäkirja tulee esittää käyttöönottotarkastuksella. Toiminnanharjoittajan tulee huolehtia, että maadoitusmittauksia tehdään jatkossa säännöllisin välein. (VNa 858/2012 17, 21 §)
7. Nestekaasusäiliön tulee olla painelaitteita koskevien säädösten mukainen ja sille tulee tehdä säädösten vaatimat tarkastukset. (VNa 858/2012 32 §, L 1144/2016 55, 66 §)
8. Ennen käyttölaitetta tulee asentaa sulkuventtiili siten, että käyttölaite on mahdollista irrottaa putkistosta ilman putkiston tyhjentämistä kaasusta. (VNa 858/2012 44 §)

9. Nestekaasuputkistolle tulee tehdä paine- ja tiiveyskoe. Koepöytäkirjat tulee esittää käyttöönottotarkastuksella. (VNa 858/2012 50 §)
10. Nestekaasulaitteiston asennuksesta (ml. käyttölaitteet) tulee esittää käyttöönottotarkastuksella hyväksytyin asennusliikkeen vakuutus. (VNa 558/2012 3 §)
11. Toiminnanharjoittajan tulee laatia suunnitelma, jonka avulla varmistetaan, että laitoksen koekäyttö nestekaasulla voidaan suorittaa turvallisesti. Koekäytön edellytysten toteutuminen tulee dokumentoida. (VNa 858/2012 50 § ja 558/2012 3 §)
12. Höyrystin ja maanpäälliset nestekaasuputkistot tulee suojata törmäysestein. (VNa 858/2012 13 §)
13. Asiattomien pääsy alueelle ja erityisesti nestekaasun käyttökohteisiin tulee estää toimintaan nähden riittävän tehokkain keinoin. (L 390/2005 16 §, VNa 858/2012 14 §)
14. Alueen talvikunnossapidosta ja riittävästä valaistuksesta tulee huolehtia myös käyttökauden ulkopuolella, jos säiliössä varastoidaan nestekaasua. (L 390/2005 10 §)
15. Nestekaasun valuminen syvennyksiin, kaivoihin ja rakennuksia kohti tulee estää. (L 390/2005 10 §, VNa 858/2012 28 §)
16. Nestekaasulaitteiston alue ja laitteistot tulee pitää vapaana ylimääräisestä palokuormasta ja muista tavaroista, jotka voisivat rajoittaa pääsyä laitteistolle. (VNa 858/2012 8 §)
17. Hälytys kaasuilmaisimesta tulee välittyä jatkuvasti valvottuun paikkaan siten, että vaaratilanteen vaatimiin onnettomuuden ehkäisy-, rajoitus- ja torjuntatoimiin voidaan ryhtyä viivytystä ja vaara-alueella olevia ihmisiä voidaan varoittaa tilanteesta. (VNa 856/2012 71-72 §, VNa 858/2012 8 §)
18. Nestekaasusäiliö, höyrystin, putkistot, turvallisen toiminnan kannalta olennaiset sulkuventtiilit ja räjähdysvaaralliset tilat tulee merkitä. (VNa 858/2012 15 §)
19. Nestekaasulaitteistolle sekä turvallisuuden varmistamiseksi asennetuille laitteille tulee laatia ennakkohuolto- ja kunnossapito-ohjelma. Tehdyistä tarkastuksista ja testauksista sekä niissä havaituista puutteista ja tehdyistä toimenpiteistä tulee pitää kirjaa. (L 390/2005 12 §, VNa 858/2012 17 §)
20. Nestekaasun turvalliselle käytölle tulee laatia käyttö- ja huolto-ohjeet. Ohjeissa tulee ottaa huomioon myös poikkeavat tilanteet. (L 390/2005 11 §, VNa 858/2012 16 §)
21. Laitoksella työskenteleville tulee antaa riittävästi koulutusta nestekaasun vaaroista ja toiminnasta poikkeamatilanteissa. (L 390/2005 11 §, VNa 858/2012 16 §)
22. Laitoksen sisäiseen pelastussuunnitelmaan tulee päivittää tämän päätöksen kohdassa "Johtopäätökset sisäisestä pelastussuunnitelmasta" esitetyt asiat. Päivitetty suunnitelma tulee toimittaa pelastuslaitokselle. Jatkossa pelastussuunnitelma tulee tarkistaa vähintään kolmen vuoden välein. (VNa 685/2015 17, 18 §)
23. Sisäisen pelastussuunnitelman toimivuutta tulee harjoitella säännöllisesti. Toiminnanharjoittajan tulee laatia suunnitelma harjoitusten järjestämiseksi. (VNa 685/2015 19 §)

Päätöksen perustelut

Kohde sijaitsee haja-asutusalueella, jossa on voimassa maakuntakaava. Alueelle ei ole suunnitteilla kaavamuutoksia. Kiinteistö on luvan hakijan omistuksessa. Viljainkuivaamon lisäksi kiinteistöllä sijaitsee toiminnanharjoittajan omistuksessa olevia varastorakennuksia koneiden säilytystä varten sekä sikala, joka on noin noin 240 metrin päässä viljainkuivaamosta. Lähin asuinrakennus sijaitsee noin 300 metrin päässä. Herkät kohteet (koulu, päiväkot, kauppakeskus jne.) sijaitsevat yli 2 km etäisyydellä. Pelastuslaitos pääsee lähestymään

viljankuivaamoja ja nestekaasulaitteistoja kahdesta eri suunnasta. Nestekaasua toimittava säiliöauto pääsee täyttöpaikalle ja sieltä pois peruuttamatta.

Nestekaasulaitteistolle on laadittu vaaranarviointi. Suurimmaksi riskiksi on arvioitu nestekaasusäiliön täyttötilanteessa tapahtuva säiliöauton letkun rikkoontuminen ja siitä vuotavan kaasun (26 kg) syttyminen. Kaasupilven arvioidaan palavan humahtaan. Palotilanteessa lämpösäteilyn (3 kW/m²) on arvioitu ulottuvan noin 19 m etäisyydelle nestekaasusäiliön ja säiliöauton välistä ja painevaikutusten (5 kPa) noin 13 metrin etäisyydelle. Nestemäisen nestekaasuputken vuototilanteessa syttymiskelpoisen alueen on arvioitu ulottuvan 10-31 metrin päähän vuotokohdasta riippuen vuotomäärästä sekä tuulen nopeudesta ja suunnasta. Onnettomuuksien vaikutusalueella sijaitsee viljankuivaamon toimintaan liittyvät laitteet (2 kpl siloja, kuivausuuni ja kuivuri). Onnettomuuksien vaikutusalueet ulottuvat osittain viereisen kiinteistön alueelle ja siinä kulkevalle yksityistielle, jota pitkin kuljetaan myös viljankuivaamolle. Vaikutusalueella ei ole rakennuksia. Nestekaasusäiliön sijoituspaikka täyttää asetuksessa asetetut vähimmäisetäisyyksivaatimukset (VNa 858/2012 33 §).

Viljankuivaimen polttimen läheisyyteen asennetaan kaasunilmaisim, joka on kytketty etävalvontalaitteistoon.

Laitokselle on laadittu alustava räjähdysuojausasiakirja. Räjähdysvaaralliset tilat on luokiteltu SFS-käsikirja 59 (luku 5.7) mukaisesti. Räjähdysvaarallisissa tiloissa tehtävissä tulitöissä käytetään työluopajärjestelmää.

Hakemuksen mukaan nestekaasulaitoksen tekniset periaatteet noudattavat nestekaasusetusta VNa 858/2012 ja nestekaasulaitoksia koskevaa standardia SFS 5987. Käyttölaite on standardin SFS-EN 676 mukainen. Käytettävä nestekaasu on hajustettua.

Tukes katsoo, että toiminnan täyttäessä tämän päätöksen ehdot ja muuten toimittaessa hakemuksessa esitetyllä tavalla, toiminta täyttää lainsäädännön asettamat velvoitteet Tukesin käytössä olevien tietojen perusteella.

Johtopäätökset sisäisestä pelastussuunnitelmasta

Kohteeseen on laadittu pelastussuunnitelma, jonka sisältö perustuu pääasiassa pelastuslain (379/2011) vaatimuksiin. Suunnitelma sisältää paljon ohjetekstejä ja on osin vielä täydentämättä. Suunnitelma tulee päivittää vastaamaan laitoksen toimintaa kaikilta osin huomioiden Tukes-ohjeessa 8/2015 esitetyt vaatimukset sisäiselle pelastussuunnitelmalle. Erityisesti tulee kiinnittää huomiota seuraaviin asioihin:

- Kohteen lay-out kuva (kohta 2.1.3)
- Sammutusjärjestelmien kuvaus (kohta 2.4), mm. alkusammutuskalusto, sammutusveden saatavuus.
- Onnettomuuksien vaikutukset tuotantolaitoksen ulkopuolelle (kohta 2.9)

Pelastussuunnitelman liitteenä on nestekaasua koskevat toimintaohjeet. Ne on esitetty yleisellä tasolla, myös ne tulee tarkentaa koskemaan rakennettavaa laitteistoa. Toimintaohjeisiin on suositeltavaa liittää kuvia esim. onnettomuustilanteissa suljettavista venttiileistä. Suunnitelmassa on viitattu nestekaasujärjestelmälle tehtyyn vaaranarviointiin. Pelastussuunnitelmassa tulee kuvata keskeisimmät nestekaasun käyttöön liittyvät riskit, varautumiskeinot ja onnettomuuksien vaikutukset. Suositeltavaa on liittää kuva nestekaasuonnettomuuden vaikutusalueista osaksi suunnitelmaa.

Pelastuslaitos on lausunnossaan edellyttänyt höyrystimen yhteyteen alkusammuttimeksi vähintään teholuokan 43A 183BC alkusammutinta hakemuksessa esitetyn teholuokan 27A 144BC sammuttimen sijaan.

Lupahakemuksen käsittely

Tukes on käsitellyt hakemuksen vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta annetun asetuksen (685/2015) 8 §:n mukaisena lupana. Toimenpiteet:

- Hakemuksen vastaanottaminen, 25.01.2021
- Täydennyksen pyytäminen, 27.01.2021
- Täydennyksen vastaanottaminen, 26.02.2021
- Lisätietojen pyytäminen, 04.03.2021
- Lisätietojen vastaanottaminen, 06.03.2021
- Lisätietojen vastaanottaminen, 08.03.2021
- Lausunnon pyytäminen, 08.03.2021
- Kuuleminen, 15.03.2021
- Lausunnon vastaanottaminen, 12.04.2021
- Lisätietojen pyytäminen, 20.05.2021
- Lisätietojen vastaanottaminen, 22.05.2021
- Lisätietojen vastaanottaminen, 26.05.2021

Hakemuksesta ei esitetty mielipiteitä. Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitoksen antama lausunto on huomioitu hakemuksen käsittelyssä ja päätöksen ehdoissa. Lausunto on toimitettu hakijalle tiedoksi 20.5.2021.

Käsittelymaksu

Päätösmaksu 2090 €. Päätösmaksuun lisätään mahdolliset kuulemis-, ilmoitus- ja käsittelykulut. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnan palvelukeskus lähettää laskun hakijalle. (Työ- ja elinkeinoministeriön asetus Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista 1391/2018)

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta hallinto-oikeudelta oheisen valitusosoituksen mukaisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää. (L 390/2005 126 §)

Sovelletut säädökset

Laki vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta (390/2005)
Valtioneuvoston asetus vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta (685/2015)
Valtioneuvoston asetus vaarallisten kemikaalien teollisen käsittelyn ja varastoinnin turvallisuusvaatimuksista (856/2012)
Valtioneuvoston asetus nestekaasulaitosten turvallisuusvaatimuksista (858/2012)
Valtioneuvoston asetus maakaasu-, nestekaasu- ja öljylämmityslaitteistojen asennus- ja huoltotoimintaa sekä maanalaisten öljysäiliöiden tarkastusta harjoittavien hyväksymisestä (558/2012)
Painelaitelaki (L 1144/2016)
Sähköturvallisuuslaki (L 1135/2016)

Lisätietoja päätöksestä

ylitarkastaja Sara Lax, puh. 029 5052 122, etunimi.sukunimi@tukes.fi

Voimassaolo

Toistaiseksi

Esittelijä: Sara Lax, Ylitarkastaja
Ratkaisija: Leena Ahonen, Ryhmäpäällikkö

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoittajan henkilöllisyyden ja allekirjoituksen ajankohdan voi varmistaa allekirjoitusta klikkaamalla ja asiakirjan aitous voidaan todentaa sähköisesti. Jos asiakirjaa muutetaan jälkikäteen, allekirjoitus ei ole enää kelvollinen. Sähköinen asiakirja on alkuperäiskappale, eikä allekirjoituksen oikeellisuutta voi varmistaa paperitulosteesta. Alkuperäisen sähköisen asiakirjan voi tarvittaessa pyytää Tukesin kirjaamosta.

Päätöksestä tiedottaminen

Länsi- ja Sisä-Suomen AVI/ työsuojelu
Etelä-Pohjanmaan ELY
Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitos
Lapuan kaupunki (rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu)

VALITUSOSOITUS

1. MITEN VALITUS TEHDÄÄN

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Valituksessa pitää olla seuraavat asiat ja asiakirjat:

- hallinto-oikeus, jolle valitus osoitetaan (toimivaltainen hallinto-oikeus ilmoitettu jäljempänä)
- päätös, johon haetaan muutosta, liitteineen; alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- muutokset, joita valittaja päätökseen vaatii, ja niiden perustelut
- valittajan nimi, asuinkunta, postiosoite ja puhelinnumero
- tiedoksisaantitodistus tai muu tieto valitusajan alkamisesta
- valitusosoitus

Valituksen voi laatia valittajan puolesta myös laillinen edustaja tai asiamies. Tällöin on ilmoitettava lisäksi laatijan nimi, asuinkunta, postiosoite ja puhelinnumero. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

2. MINKÄ AJAN KULUESSA VALITUS TEHDÄÄN

Valitusaika on 30 päivää. Ajan laskeminen alkaa tiedoksisaantipäivää seuraavasta päivästä. Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- Jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee todistuksesta. Saantitodistus liitetään valitusasiakirjoihin.
- Jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemän (7) päivän kuluessa postituspäivästä, jollei muuta ilmene
- Jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla esim. saantitodistusta vastaan jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä saantitodistuksen osoittamasta päivästä.

3. MITEN VALITUS TOIMITETAAN PERILLE

Valituksen voi toimittaa hallinto-oikeudelle henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä taikka asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Ahvenanmaan hallintotuomioistuinta lukuun ottamatta valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköisessä asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Postittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Valituksen on saavuttava hallinto-oikeudelle virka-aikana ennen 30 päivän valitusajan päättymistä, jotta valitus voidaan tutkia.

4. OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 260 €. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa valituksen kohteena olevaa päätöstä valittajan eduksi. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty muistakin tapauksista, joissa maksua ei peritä.

5. MINNE VALITETAAN

Vaasan hallinto-oikeus, PL 204 (käyntiosoite Korsholmanpuistikko 43), 65101 Vaasa

